

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM
VAZIRLIGI

QARSHI MUHANDISLIK-IQTISODIYOT INSTITUTI

Ro'yxatga olindi:

№ 423

2022 yil "23" DA

"TASDIQLAYMAN"
O'quv ishlari bo'yicha prorektor
Bozorov D.N.
2022 yil

DAVLAT KADASTRI OBYEKTлари TASNIFI
ISHCHI O'QUV DASTURI

Bilim sohasi:	300000	- Ishlab chiqarish texnik soha
Ta'lim sohasi:	310 000	- Muhandislik ishi
Ta'lim yo'nalishi:	5311500	- Geodeziya, kartografiya va kadastr (qurilish)
	5311500	"Geodeziya, kartografiya va kadastr" (bino va inshootlar kadastr)

Jami o'quv soati: 74 soat			
Shu jumladan	Jami	7-semestr	
Ma'ruza	20 soat	20 soat	
Amaliy mashg'ulotlar	22 soat	22 soat	
Mustaqil ta'lim soati	32 soat	32 soat	

Qarshi-2022yil

Fanning ishchi o'quv dasturi O'zbekiston Respublikasi Oliy va O'rta maxsus ta'lim Vazirligi 2018 yil 18 avgust № 4 sonli buyrug'i bilan tasdiqlangan fan dasturiga muvofiq ishlab chiqildi.

Tuzuvchilar: M.M.Bozorov - QarMII "Geodeziya, kadastr va yerdan foydalanish" kafedrası assestanti

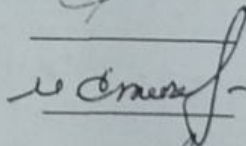
Fanning ishchi o'quv dasturi "Geodeziya, kadastr va yerdan foydalanish" kafedrası yig'ilishida (bayon № 1, 22.08.2022y.), Geologiya va konchilik ishifakulteti Uslubiy komissiyasida (bayon № 1, 27.082022y.) va institut Uslubiy kengashida (bayon № , 2022y.) muhokama etilgan va o'quv jarayonida foydalanishga tavsiya qilingan.

QMII O'quv- uslubiy boshqarma boshlig'i:

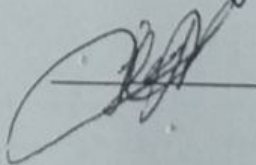
Sh.Turdiyev

Fakultet uslubiy komissiya raisi:

M.J.Go'firov

"Geodeziya, kadastr va yerdan foydalanish" Kafedra mudiri:

G'.N.Aliqulov

KIRISH

I. O'quv fanining dolzarbligi va oliy kasbiy ta'limidagi o'rni

Hozirgi bozor iqtisodiyoti sharoitida respublikamiz xalq xo'jaligining turli tarmoqlarini rivojlantirishda malakali kadrlarga bo'lgan talab oshib bormoqda. Shu sababli "Geodeziya kartografiya va kadastr" (Bino va inshootlar kadastr) ta'lim yo'nalishi o'quv rejasiga "Davlat kadastr obyektlari tasnifi" fani ham kiritilgan. Bu fan "Geodeziya kartografiya va kadastr" (Bino va inshootlar kadastr) ta'lim yo'nalishi bo'yicha bo'lajak bakalavrlarga Bino va inshootlar kadastr ta'lim yo'nalishi bo'yicha talluqli fanlardan bo'lib, davlat kadastrlari obyektlari bo'yicha ma'lumotlar berish va ularni talabalar ongiga yetkazishni nazarda tutadi. Mazkur fanni o'rganish davomida talabalar hozirgi paytda respublikamizda mavjud bo'lgan davlat kadastrlari obyektlari tasnifi bilan tanishadilar.

II. O'quv fanining maqsadi va vazifalari

Fanning maqsadi- talabalarga Davlat kadastrlarini obyektlari to'g'risida tushuncha berish, yer, suv, o'rmon, ko'chmas mulk, shaharsozlik kadastrlari va boshqa kadastr turlari bo'yicha zaruriy ko'nikma va malakani shakllantirishdir.

Fanning vazifasi- talabalarga "Davlat kadastr obyektlari tasnifi" fanining mohiyati, O'zbekiston Respublikasi hududida turli obyektlar kadastrlarini tuzishning mazmuni, ahamiyati va kadastrlarning turlari va uning xususiyatlarini o'rgatishdan iboratdir.

Fan bo'yicha magistrnlarning bilim, malaka va ko'nikmalariga qo'yiladigan talablar

"Davlat kadastr obyektlari tasnifi" fani bo'yicha talabalar qo'yidagi bilimlarga ega bo'lishlari zarur:

-davlat kadastrlarining yagona tizimi va uni shakllantirish to'g'risida umumiy ma'lumotlar hamda obyektlar kadastrlarini yuritish, xususan ularning huquqiy, texnik, texnologik va iqtisodiy qirralari haqida tasavvurga ega bo'lishi;

-turli obyektlar kadastrlarini shakllantirish va yuritishning geodezik asoslarini, rivojlangan mamlakatlarda yuritilayotgan kadastr ishlarining tajribalarini, turli obyektlarga bo'lgan huquqlarni davlat ro'yxatiga olish, hisoblarini yuritish, shuningdek baholashni bilishi va ulardan foydalana olishi;

“Davlat kadastr obyektlari tasnifi” fani o'qitishda talaba davlat kadastrlarining yagona tizimida mavjud kadastr turlarining o'zni va xususiyatini, mohiyati va ahamiyati, shuningdek ularni tekshirish, tadqiq qilish va takomillashtirish to'g'risida ko'nikmalarga ega bo'lishi kerak.

Fanning o'quv rejadagi boshqa fanlar bilan o'zaro bog'liqligi va uslubiy jihatdan uzviyligi

“Davlat kadastr obyektlari tasnifi” fani umummutaxassislik fani hisoblanib 5311500-Geodeziya, kartografiya va kadastr ta'lim yo'nalishining 7-semestrida o'qitiladi. Dasturni amalga oshirish o'quv rejasida rejalashtirilgan (Davlat kadastr, Yer kadastr, Yer huquqi) fanlaridan yetarli bilim va ko'nikmalarga ega bo'lishlik talab etiladi.

Fanni o'qitishda zamonaviy axborot va pedagogik texnologiyalar

Talabalarning Davlat kadastr obyektlari tasnifi fanini o'zlashtirishlari uchun o'qitishning ilg'or va zamonaviy usullaridan foydalanish, yangi informatsion pedagogik texnologiyalarni tadbiq qilish muhim ahamiyatga egadir. Fanni o'zlashtirishda darslik, o'quv va uslubiy qo'llanmalar, ma'ruza matnlari, tarqatma materiallari, elektron materiallar, virtual stendlar hamda ishlab chiqarishda mavjud holatlarning rasmlaridan foydalaniladi. Ma'ruza, amaliy dasturlarida mos ravishda ilg'or pedagogik texnologiyalaridan foydalaniladi.

Ma'ruza mashg'ulotlari

T/r	7-semestr	Soat
1	Kirish. “Davlat kadastr obyektlari tasnifi” to'g'risida umumiy ma'lumotlar. Bino va inshootlar davlat kadastr obyektlari.	2

2	Foydali qazilma konlari, belgilari va texnogen hosilalar davlat kadastri obyektlari tasnifi.	2
3	Davlat suv kadastri obyektlari tasnifi. Davlat o'rmon kadastri obyektlari tasnifi.	2
4	O'simlik dunyosi obyektlari davlat kadastri obyektlari tasnifi Hayvonot dunyosining davlat kadastri obyektlari tasnifi.	2
5	Alohida muhofaza etiladigan tabiiy hududlari davlat kadastri obyektlari tasnifi. Davlat shaharsozlik kadastri obyektlari tasnifi.	2
6	Gidrotexnika inshootlarining kadastri obyektlari tasnifi	2
7	Energetika obyektlari davlat kadastri tasnifi.	2
8	Chiqindilarni ko'mish va utilizatsiya qilish joylari davlat kadastri obyektlari tasnifi.	2
9	Tabiiy xavf yuqori bo'lgan zonalar davlat kadastri obyektlari tasnifi. Aloqa obyektlari obyektlari tasnifi. Transport quvirlarining davlat kadastri obyektlari tasnifi.	2
10	Davlat avtomobil yullari kadastri obyektlari tasnifi: Tarixiy va madaniy meros obyektlari kadastri obyektlari tasnifi. Boshqa kadastri turlari obyektlari tasnifi.	2
	Jami:	20 soat

Ma'ruza mashg'ulotlari multimediya qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada akadem guruhlar oqimi uchun o'tiladi.

Amaliy mashg'ulotlar.

T/r	7-semestr	Soat
1	Yer turlari va atamalari to'g'risida tushunchlarga ega bo'lish Qishloq xo'jalik yer turlari bilan tanishish	2
2	Turar joy binolari to'g'risida tushunchlarga ega bo'lish noturar joy binolari to'g'risida tushunchlarga ega bo'lish yakka tartibda qurilgan binolar to'g'risida tushunchalarga ega bo'lish	2
3	Binolarning konstruktiv elementlari bilan tanishish. Inshootlar va	2

	ularning turlari bilan tanishish	
4	O'simliklar xaritasi asosida madaniy va yovvoyi o'simliklar bilan tanishish. Shahar va aholi punkt yerlarini maydonini mexanik usulda hisoblash; Shahar va aholi punkt yerlarini nisbati 1: 5000 syomka qilish uchun planshetlar hisobi;	2
5	Yer uchastkasini ajratish. Ajratish usullari; Kadastr syomkasi uchun hujjatlarni rasmiylashtirish;	2
6	Bino va inshootlarni qurilish hajmini aniqlash; Bino va inshootlarni texnik jihatdan o'rganish;	2
7	Yer uchastkasini baholash haqida asosiy ma'lumot; Bino va inshootlarni baholash haqida ma'lumot;	2
8	Shaharsozlik kadastrining asosiy elementlari; Raqamli xaritadan parcha chizish;	2
9	Davlat kadastr yagona tizimini tuzish; Ko'chmas mulk pasportini tuzish;	2
10	Davlat shaharsozlik kadastrini dasturlar bilan ta'minlash; Davlat shaharsozlik kadastrining idora qilish chizmasi;	2
11	Shaharsozlik kadastrini boshqaruv; Elektron taxeometr yordamida kadastr ma'lumotlarini barpo etish;	2
	Jami:	22 soat

Amaliy mashg'ulotlarni tashkil etish bo'yicha kafedra professor o'qituvchilari tomonidan uslubiy ko'rsatma va loyihalash bo'yicha topshiriq tavsiyalar ishlab chiqiladi. Shuningdek darslik va o'quv qo'llanmalar asosida talabalarni loyihalashga bo'lgan ijodiy fikrlashga, g'oyaga erishish maqsadida tarqatma materiallardan foydalaniladi

Mustaqil ta'lim

№	Mustaqil ta'lim mavzularinomi	Dars soatlari hajmi
---	-------------------------------	---------------------

7-semestr		
1	Yer turlari va atamaları	2
2	2. O‘zbekistondagi mavjud yer toiflari	2
3	3. Aholi punktlari yerlari toifasi	2
4	4. Shahar va qishloq aholi punkti yerlari	2
5	5. Bino va inshootlar klassifikatsiyasi	2
6	6. Ko‘p va kam qavatli uylar tasnifi	2
7	7. Yakka tartibda qurilgan uylar tasnifi	2
8	8. O‘zbekistonda davlat kadastrlarini yuritish borasida qabul qilingan qonun, qaror va farmonlar	2
Jami		32

Mustaqil ishlarni tashkil etish shakli va mazmuni

“Davlat kadastr obyektlari tasnifi” bo‘yicha talabaning mustaqil ta’limi shu fanni o‘rganish jarayonining tarkibiy qismidir.

Talabalar nafaqat auditoriya mashg‘ulotarida professor – o‘qituvchilarning ma’ruzasining tinglaydilar, balki amaliy mashg‘ulotlarda o‘quv jarayoniga taaluqlik misol va masalalar yechadilar. Talaba mustaqil ravishda darslarga tayyorlanadi, adabiyotlardan zarur ma’lumotlarni konspekt qiladi, ayrim mavzulardan referatlar tayyorlaydi, uyga vazifa sifatida berilgan topshiriqlarni bajaradi, testlarga tayyorlanadi. Mustaqil ta’lim natijalari reyting tizimi asosida baholanadi.

Talabaga berilgan uyga vazifani bajarish, qo‘shimcha darslik va adabiyotlardan yangi bilimlarni mustaqil o‘rganish, kerakli ma’lumotlarni izlash va ularni topish yo‘llarini aniqlash, internet tarmoqlaridan foydalanib ma’lumotlar to‘plash kabi mustaqil ishlar talabalarning ijodiy qobiliyatini rivojlantiradi.

Uy vazifalarini tekshirish va baholash amaliy mashg'ulotolib boruvchi o'qituvchi tomonidan, konspektlarni va mavzuni o'zlashtirish darajasini tekshirish va baholash esa m'ruza darslarini olib boruvchi o'qituvchi tomonidan belgilangan tartibga amalga oshiriladi.

Fan bo'yicha talabalar bilimni nazorat qilish.

Talabalarining fan bo'yicha o'zlashtirishini aniqlash uchun quyidagi baholash turlari o'tkaziladi:

Oraliq baholash (OB) - semestr davomida talabaning fan o'quv dasturini tegishli tugallangan bo'lim (lar)ini o'zlashtirishini baholash usuli. OB soni (bir semestrda 2 tadan oshmasligi lozim) va shakli (suhbat, yozma ish, og'zaki so'rov, test o'tkazish, kollokvium, hisob-grafika ishi, nazorat ishi, kurs ishi, kurs loyihasi, ijodiy topshiriq va hokazo) fan xususiyati va unga ajratilgan umumiy soatlar hajmidan kelib chiqqan holda belgilanadi;

Yakuniy baholash (YAB) - semestr yakunida talabaning muayyan fan bo'yicha nazariy bilim va amaliy ko'nikmalarni o'zlashtirishini baholash usuli. U asosan tayanch tushuncha va iboralarga asoslangan yozma ish, og'zaki so'rov, test, ijodiy ish va boshqa shakllarda o'tkaziladi.

Talabaning fan bo'yicha o'zlashtirishini baholashda quyidagi namunaviy mezonlar tavsiya etiladi:

5 (a'lo) baho:

xulosa va qaror qabul qilish;
ijodiy fikrlay olish;
mustaqil mushohada yurita olish;
olgan bilimlarini amalda qo'llay olish;
mohiyatini tushunish;
bilish, aytib berish;
tasavvurga ega bo'lish.

4 (yaxshi) baho:

mustaqil mushohada yurita olish;
olgan bilimlarini amalda qo'llay olish;
mohiyatini tushunish;
bilish, aytib berish;
tasavvurga ega bo'lish.

3 (qoniqarli) baho:

mohiyatini tushunish; bilish, aytib berish; tasavvurga ega bo'lish.

2 (qoniqarsiz) baho:

dasrurni o'zlashtirmaganlik; fanning mohiyatini bilmaslik; aniq tasavvurga ega bo'lmaslik; mustaqil fikrlay olmaslik.

Dasturning informatsion – metodik ta’minoti

Mazkur fanni o‘qitish jaryonida ta’limning quyidagi zamonaviy metodlari, pedagogik va axborot-kommunikatsiya texnologiyalari qo‘llanilishi nazarda tutilgan:

- Yer uchastkalari huquqi va yer kadastrisi sohasiga tegishli ma’ruza darslarida zamonaviy kompyuter texnologiyalari yordamida prezentatsion va elektron – didaktik texnologiyalaridan foydalanish;

- yer uchastkalariga bo‘lgan mulkiy huquq va boshqa ashyoviy huquqlarning vujudga kelishi, o‘zga shaxslarga o‘tishi, cheklanishi va bekor qilinishini tasdiqlovchi hujjatlarni yer kadastrida qo‘llashning huquqiy tahlillari o‘tkaziladigan amaliy mashg‘ulotlarda aqliy, guruhli fikrlash va boshqa pedagogik texnologiyalardan foydalanish;

- yer uchastkalariga bo‘lgan mulkiy huquq va boshqa ashyoviy huquqlarning vujudga kelishi, o‘zga shaxslarga o‘tishi, cheklanishi va bekor qilinishini tasdiqlovchi hujjatlarni yer kadastrida qo‘llashning huquqiy tahlilini o‘tkazish mashg‘ulotlarida kichik guruhlar va indeksatsiya koeffitsentini aniqlashda kichik guruhlar musobaqalari, guruhli fikrlash pedagogik texnologiyalarini qo‘llash nazarda tutilgan.

Foydalaniladigan adabiyotlar ro‘yxati

Asosiy adabiyotlar

1. 3D Cadastre in an International Context, Jonatien E. Stoter and Peter van Oosterom 2006. CRC Press Taylor & Francis Group, New York.

2. Davlat kadastrlari. O‘quv qo‘llanma. Bobojonov A.R., Raxmonov Q.R. va boshqalar, T.,TIMI.Cho‘lpon nashryoti, 2008y. 237b.

- 3.Jo‘raqulov O.D., G‘.N.Aliqulov, Niyazov V.R. Yer uchastkasi va bino-inshootlarga bo‘lgan huquqlarni davlat ro‘yxatidan o‘tkazish – Q.: SamDAQI, 2016. – 188 b.

4. «O‘zbekiston Respublikasida Davlat kadastrlarining yagona tizimini yaratish bo‘yicha Nizomni tasdiqlash to‘g‘risida» O‘zbekiston Respublikasi. Vazirlar Mahkamasining 1996 yil 17 iyuldagi 255-sonli Qarori, T., 1996y.

Qo‘shimcha adabiyotlar

5. Mirziyoyev Sh.M. Erkin va farovon demokratik O‘zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. Toshkent, O‘zbekiston, 2016.-56 b.

6. Mirziyoyev Sh.M. Tanqidiy tahlil, qat’iy tartib - intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo‘lishi kerak. Toshkent, O‘zbekiston, 2017.- 104b.

7. Mirziyoyev Sh.M. Qonun ustivorligi va inson manfaatlarini ta’minlash – yurt taraqqiyoti va xalq farovonligini garovi. Toshkent, O‘zbekiston, 2017.-48b.

8. Mirziyoyev Sh.M. O‘zbekistonni rivojlantirishning beshta ustuvor yo‘nalishi bo‘yicha Harakatlar strategiyasi. T., O‘zbekiston, 2017. «Gazeta.uz».

9. O‘zbekiston Respublikasi "Yer kodeksi", T., «Adolat», 1999.

10. O‘zbekiston Respublikasining qonuni "Davlat kadastrlari to‘g‘risida", T., «Adolat», 2001.

11. O‘zbekiston Respublikasining qonuni «Geodeziya va kartografiya to‘g‘risida», T., «Adolat», 1999.

12. Yer kadastrasi asoslari. O‘quv qo‘llanma. Bobojonov A.R. va boshqalar. T., TESI, 1999.

Internet saytlari

13. www.lex.uz - O‘zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma’lumotlari milliy ba’zasi.

14. www.Tsure.ru.

15. www.landkadast.com.

16. www.guz.ru.

